

verhaal Duo©

Mieke Vandromme

Mieke Vandromme schrijft fictie, non-fictie, columns, poëzie en proza en geeft workshops. In april van dit jaar verscheen haar derde roman 'Maria van Oekraïne'.

Mieke observeert scherp en dat lees je terug in haar verhaal 'Duo'.

Meer weten over deze auteur?

Klik hieronder op:

www.miekevandromme.be

‘Ik hou van getallen. Al heel mijn leven.’

‘Ja, getallen,’ herhaal ik.

‘Ze zijn zuiver. Ze bedriegen je niet.’ Hij kijkt me aan. Dan dwaalt zijn blik weg, naar het raam met tralies ervoor. De lucht is wit. De muren zijn wit. De tafel, de stoel waarop we zitten, alles wit. Vuilwit eerder, door een gebrek aan zonlicht. Troosteloos, maar geruststellend. In deze ruimte is geen reden tot bezorgdheid. Geen angst om wat de mensen zullen denken. Zijn ogen glijden langs mijn schouder en blijven rusten op de deur. Die is gesloten, niemand komt zomaar binnen.

‘Ze zijn mijn vrienden.’

‘Ja,’ knik ik.

‘Getallen zijn eerlijk. Ze laten je nooit in de steek.’ Hij likt zijn droge lippen. Zijn handen liggen op de tafel. Rustig, in een gemakkelijke pose.

‘Hoe is het allemaal begonnen,’ vraag ik om het verhaal op gang te trekken.

‘Mijn BMI. Je weet toch hoe je een BMI berekent?’ Hij kijkt me aan om te checken of ik hem volg.

Weer knik ik.

‘Was te hoog. Meer dan dertig. Dat noemen de dokters zwaarlijvigheid. Zij ook. Ze haatte me erom. Elke dag maakte ze er opmerkingen over. Dan hield ze haar hoofd scheef en haar mond werd een dunne, bloedeloze streep. Zo deed ze ook bij mensen met kanker. Bij de gedachte aan donkere, rottende, stinkende gezwellen, of in mijn geval vetkwabben.’

‘Je deed het dus omwille van haar?’ Ik wil dat hij wat opschiet, dat we verder geraken dan de vorige dagen.

‘Nee!’ zegt hij luid. Scherp, geërgerd. ‘Zo was het niet.’

Ik leg mijn handen voor de zijne, op de tafel. Een gebaar van overgave.

‘Omwille van mezelf. Omwille van alle onvervulde verlangens. Ik wilde ze van mijn lijf schrapen, als opgedroogde modder. Weg met dat

vervolg Duo©

overtollige gewicht. Meten is weten. De weegschaal liegt niet. Elke morgen ging ik erop staan. Ik ontdekte dat wanneer ik 's avonds na acht uur niets meer at, ze de volgende morgen enkele honderden grammen minder aangaf. Dat was interessant.'

Hij praat snel, raakt op dreef. 'Ik experimenteerde. Vervroegde het avondeten telkens met een kwartier. At de helft minder. Geen druppel alcohol meer. De kilo's vlogen eraf.'

Ik vraag me af hoe zijn vrouw daarop reageerde. Ik zwijg. De volgorde in zijn verhaal is belangrijk.

'En 's morgens stelde ik het ontbijt uit. Eerst een halfuur, dan een uur, dan langer. Dan pas stond ik op de weegschaal.'

Nu glimlacht hij, zijn glimlach klimt niet tot in zijn ogen. Zijn blik heeft iets vreemds, iets berekends, een beetje vals alsof hij me beetgenomen heeft.

'Meten is wetenschap,' zeg ik zacht. Ik val in herhaling, alleen de repetitie is belangrijk om hem aan de gang te houden.

Hij knikt en sluit de ogen. Fijne blauwe adertjes tekenen een grillig patroon op zijn oogleden. Zijn huid is dun. Het spant als perkament over zijn jukbeenderen.

'Was er geen honger?' vraag ik. Dit is een onderdeel waarbij hij het steevast moeilijk krijgt, we moeten er wel doorheen.

'Ach, wat is honger? Je kunt je lichaam bedotten met je geest, zodat je honger en pijn niet meer voelt. Ik maakte een schaal met gradaties. In kleur. Geel de laagste, purper de hoogste.'

Dit is een nieuw element. Ik kijk hem recht in de ogen. 'Interessant. Leg eens uit.'

'Dat heet synesthesie. Ik denk aan kleuren als ik cijfers zie waardoor ik ze makkelijker kan begrijpen. Eén is lichtgeel, ik voel me fris in de morgen. Bij vier wordt de honger rood en trekt er een waas voor mijn ogen. Dat gebeurt meestal rond het middaguur. Purper, minstens zeven, is de lastigste. Dan moet ik mezelf

toestaan iets te eten. De getallen laten mij nooit in de steek. Nooit. Ze zijn betrouwbaar. Altijd.'

Hij wiegt langzaam heen en weer. Omdat zijn hemd openstaat, zie ik een stuk van zijn dorre oudemannenhals. Het vel is verrimpeld, ligt gelig gedrapeerd over zijn borstbeen.

Enkele minuten is het stil. Iets klopt er niet aan zijn zwijgen. Vertrouwt hij me niet meer? Ik vraag me af of hij hier zal stoppen. Soms klapt hij dicht. Andere keren praat hij verder.

'Je BMI?' dring ik aan.

'Ja.' Hij hapt toe. 'Het zakte. Eerst tot vijventwintig. Ik schoor al mijn haar af, at nog eenmaal per dag. Stapte op de weegschaal voor en na het eten en na het toiletbezoek. Boeiende metingen. Ik noteerde alle getallen, eerlijk. Daarna verbond ik ze met een lijn. Mijn grafiek hobbelde bergaf.'

'Hobbelde?' Ik merk meteen dat ik dit niet had mogen benadrukken. Het fragiele evenwicht is verstoord. Hij wordt boos. Koppig kijkt hij me aan. 'Doe jij het maar eens. Geen vetten, geen suikers, geen koolhydraten tot de curve glad is. Vloeibaar wordt.'

Zijn vingers, waarvan het vlees is weggeteerd, vormen knokige klauwen. Even vrees ik dat hij zal uithalen, dan haalt hij zijn schouders op. Hij staart naar de witte deur, kijkt dwars door me heen.

'Te moeilijk voor haar.' Hij schudt zijn hoofd. Tienmaal. Ik tel mee. Een zucht bij elke beweging. 'Zij hield niet van getallen. Het maakte haar onrustig. Het begrip oneindig heb ik haar talloze keren uitgelegd. Als lijnen tot in het oneindige doorgaan, streven ze naar een nulpunt. Die gedachte is helder in al haar complexiteit. Ze vatte het niet.'

'Ze vertrok?' Dit deel wil ik zo snel mogelijk achter de rug hebben.

Hij zucht nogmaals diep. Weer haalt hij zijn schouders op, wiebelt heen en weer als een kind. Ongemakkelijk, beschaamd. Schuldgevoelens? Ik weet het niet.

Plots is er de urinegeur. Hij beplast zich als een peuter.

vervolg Duo[©]

Dit is een nieuwe ontwikkeling die mij niet zint. Ik kijk hem aan, recht in zijn benig gezicht. Geen reactie. 'En wat gebeurde er toen?' Ik zeg het zachtjes, wil niet dat hij wegglipt. Aarzelend raak ik de toppen van zijn vingers aan. Ze zijn blauwig verkleurd, bijna levenloos.

Het werkt, hij begint van voren af aan, sneller nu dan daarstraks. Zijn magere kippenborst zwoegt op en neer. Hij hijgt en zijn mond hangt open. 'Beter zo,' eindigt hij. 'Ze rook naar rotte vis. De stank van zeewier.' Zijn blik is kouwelijk, oud. Het gewicht van zijn treurige stemming drukt ook mijn schouders naar beneden. Ik wrijf over mijn kale schedel. Hij bootst mijn gebaar na.

Wit licht valt door het kleine raam, hoog in de muur. We zijn afgeweken van het oorspronkelijke verhaal. Ik wil hem terug op het spoor helpen, voorzichtig. 'En toen?'

Zijn mondhoeken krullen tot een vage glimlach. 'Ineens vijf kilo minder. Dankzij haar vertrek. Vanaf toen ging de curve vloeiend naar beneden.' Het woord vloeiend spreekt hij nadrukkelijk uit. Hij weet hoe belangrijk dit voor mij is. Vloeibaar is de mooiste aggregatietoestand. 'Ik at geen vaste voeding meer. De groentesoepjes reduceerde ik tot hun essentie. Ik dronk enkel nog bouillonblokjes opgelost in heet water.'

'Met kruiden,' lach ik en hij lacht mee. 'Je weet het nog.'

Plots wordt zijn blik donker, zijn ogen glazig. 'Ze kwam terug.'

Dit is een nieuwe wending. Zover zijn we nog nooit geraakt. Heb ik herinneringen losgemaakt? Hij plukt aan de rafelige rand van zijn mouw. De wol van zijn gilet is aaneengekoekt en hier en daar dun tot op de draad. De kleur is vaalgrijs, was ooit misschien lichtbruin. Het pulken wordt een zenuwachtig krabben.

'Ze bracht een ovenschotel mee. En een half brood. Dat had ze niet moeten doen. Vooral niet met die

hatelijke, geforceerde grijns. Ze hield toch al lang niet meer van me? En haar medelijden hoefde ik helemaal niet. Iets knapte in mijn hoofd. Ik gooide haar alles in het gezicht. Ze viel. Saus en bloed op de tegels. Donkerrood.'

Ik houd de adem in, bewonder zijn moed. Het kost hem enorm veel energie om deze zinnen uit te spreken. Slikken, slikken. Ook mijn keel is droog. Zijn handen fladderen door de lucht alsof zijn gedachten insecten zijn die hij wil verjagen. De polsen zijn benig, een skelet waardig. Zijn adem klinkt rasperig alsof de lucht eerst drie keer rondgaat in de spelonken van zijn longen voordat hij naar buiten komt. De urinegeur is indringend sterk geworden. Ik kijk naar zijn voeten in de pantoffels die veel te ruim zitten. Zijn pyjamabroek is vochtig.

'Ze mocht niet terugkomen.' Beschaamd buigt hij het hoofd. Zijn knobbelig voorhoofd blinkt door kleine zweetdruppels.

Ik haal een zakdoek uit mijn mouw en veeg over mijn gezicht. Hij doet hetzelfde.

'Ze begreep me niet. Spijtig voor haar.' Mijn blik kan niets meer vasthouden nu. We zijn bijna aan het einde. Ik trek aan een draadje van mijn mouw. Het geeft mee. Ik wind twee centimeter flinterdunne wol rond mijn vingers.

'Meten is weten. Meer is er niet. De curve was bijna vlak. Nog een klein eindje tot ze op nul kwam. Bijna gehaald. Jammer van het bloed. Van haar. Rood is een lastige kleur.'

We schrikken op van een kloppende deur. Het gerammel van de medicijnenkar. De sleutel die omgedraaid wordt in het slot. De grendel die opzijschuift. Hier eindigt onze tijd. Hij lijkt teleurgesteld.

De verpleger komt binnen. De dikke, met zijn te hoog BMI in zijn te krappe jas. Een wit uniform voor de bewakers van de witte kamers in de witte gangen van dit te witte huis.

'Alles goed, Johannes? Tijd voor je pillen.'

vervolg Duo©

Ik laat mijn blik over de tafel dwalen, waarschuwen hem zoals altijd. Niets zeggen wanneer er bewakers aanwezig zijn. Niets opbiechten. Hun zaak niet. Hij is rustig, zit stil als een dode met de handen voor zich uitgestrekt op de tafel. Ik hoef niets te vrezen. Ze kunnen hem niet zien, weten niet dat hij er is. We zijn een zwijgzaam duo.

‘Alles oké,’ antwoord ik.

‘Hier dan.’

Ik neem gehoorzaam de pillen aan. Drie. Twee groene en een blauwe. Ongevaarlijke kleuren. Ik aarzel niet en slik ze door met het water in het kartonnen bekertje. ‘Tot morgen,’ zegt de bewaker. ‘Zo dadelijk komt

iemand met het avondeten.’

Vis, denk ik, stinkende vis. Zeewier. Ik druk mijn handen tegen mijn neus. Wil dat de geur weggaat.

De grendel schuift voor de deur. De kar rammelt de stilte van de gang stuk. Onze gedachten zijn afgebroken. Toch zijn we ver geraakt vandaag. Belangrijke nieuwigheden ontdekt. Tevreden kijk ik rond. Deze kamer benadert het dichtst onze natuur. Het witte. Het oneindige. De kleur nul. Volmaakt en zuiver. Vloeibaar.

‘Morgen beginnen we opnieuw,’ zeg ik.

‘Morgen,’ knikken we. ■